LETNICE

„Boh nám totiž nedal ducha bojazlivosti, ale Ducha sily, lásky a rozvahy.“ *2.Tim 1, 7*

PATMOS

ČASOPIS CIRKEVNÉHO ZBORU ECAV NA SLOVENSKU PREŠOV
JÚN 2026 /// ROČNÍK 31 /// ČÍSLO 01

ROZHOVOR 04
Jarmila Kočová
Odvaha začať

MISIA 08
Misijná cesta do Afriky

ROZHOVOR 12
Samuel Likesch
Slovo, ktoré zostáva

MILÍ ČITATELIA,

po dlhšej dobe držíte v rukách zborový časopis Patmos. Verím, že Vám opäť prinesie povzbudivé riadky.
Ponúkame Vám v ňom zaujímavé rozhovory o tom, ako Pán Boh pôsobí, keď ľudia počúvajú Jeho hlas a konajú Jeho vôľu. Niekedy ide o veľké veci, aké zaznievajú v našich príbehoch – misijná cesta do Afriky, založenie základnej školy či vydanie knihy. Inokedy sú to celkom drobné kroky a nenápadné detaily, prostredníctvom ktorých môžeme vydávať svedectvo o Božej láske. Koniec koncov to je to, z čoho sa raz budeme spovedať – či sme žili Božie sny, plnili Jeho vôľu a využili dary, ktoré nám zveril.

Prajem vám, bratia a sestry, aby ste si nachádzali čas i priestor na stíšenie a načúvanie tichému Božiemu hlasu a mali odvahu uskutočniť to, k čomu vás vedie.
„Tvoje uši budú počuť slovo za tebou: Toto je cesta, choďte po nej.“ (Iz 30,21)

Zuzana Martausová

ČASOPIS PATMOS

Vydáva: *Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku, Prešov*
Redakčný kruh: *Ondrej Koč, Martin Chalupka, Katarína Kendická, Zuzana Martausová, Jana Pramníková*
Grafická úprava: *Peter Gál*
Redakcia a administrácia:
Ev. a. v. farský úrad v Prešove, Svätoplukova 11.
Registračné číslo: *OÚ-X1/27/95*
Použité obrázky a foto: *Unsplash, StorySet*

TLAČOVÝ FOND | DECEMBER 2025 - APRÍL 2026

Všetky uvedené sumy sú v €:
Babejová Magdaléna 30; Barňaková Anna 10; Barnová Eva 20; Benko Ladislav 10; Borošová Božena 10; Fecková Ema 10; Gdovin František 10; Grega Ján, Ing. 10; Hadbavná Mária 20; Harčar Jozef 50; Harčarová Jolana 20; Horenská Anna 20; Hubová Viera 10; Chovanová Danka 20; Chovanová Margita 10; Ivanová Anna, Mgr. 40; Jeremiáš Andrej 10; Jurčíková Emília 15; Jurišinová Emília 10; Kancírová Alžbeta 20; Kendická Helena 10; Klimko Jozef 10; Klimová Júlia 20; Krajňáková Mária 20; Kubíková Iveta, Ing. 30; Kuchárová Viera 15; Kušnírová Mária 20; Lipovská Eva 10; Lorinc Vladimír, st. 20; Lukáčová Mária 10; Majerníková Anna 20; Majerníková Mária 20; Marko Vladimír 10; Matysová Helena 10; Medňanský Karol 40; Miklošová Vladimíra 20; Nižníková Marcela 20; Oravcová Dana 20; Pagurko Štefan 10; Petríková Ružena 10; Rachvalová Eva 10; Rajniaková Magdaléna 10; Reviľaková Marta 10; Richtárik František 10; Sepešiová Helena 10; Smiešková Alena, MUDr. 20; Štofejová Ľudmila 20; Straková Mária 100; Vasilková Ľudmila 10; Vengrinová Anna 10; Vevericová Marta 20;

Ďakujeme Vám za Vaše príspevky, modlitby, finančnú pomoc a ochotu. Dobrovoľné dary, ofery a cirkevný príspevok pre cirkevný zbor môžete posielať na číslo účtu:
IBAN: **SK91 0900 0000 0000 9628 9004**

Výška cirkevného príspevku v CZ ECAV Prešov na rok je **30€** za dospelého člena cirkevného zboru a **20€** za člena cirkevného zboru do konfirmácie. Pri platení cez účet uveďte do správy pre prijímateľa meno, priezvisko a adresu.

Pre pohodlnejšiu platbu načítajte tento QR kód
mobilnou bankovou aplikáciou:

PAY by square

ZAMYSLENIE

Duch svätý

Milé sestry, milí bratia! Keď sa pozrieme do Biblie ako je v nej vyobrazený Duch Svätý, potom objavíme niekoľko obrazov. Duch Svätý v Písme svätom vystupuje v podobe holubice, ako to napríklad vidíme pri Ježišovom krste. Keď sú učeníci zhromaždení v Jeruzaleme, Duch svätý sa na nich prejavuje v podobe horiacich plamienkov, ktoré im plápolajú nad hlavami. Všetko je to sprevádzané veľkým hlukom ako pri silnom vetre a zrazu je im daná schopnosť hovoriť jazykmi, ktoré sa nikdy neučili. Naozaj to nie je jednoduché na pochopenie.

Napríklad holubica: je miernym, krotkým a nežným tvorom. Symbolizuje tiež pokoj a mier. Takto aj pôsobenie Ducha Svätého pri človeku je nenásilné, pokojné, nevtieravé a nežné.

Ohnivý plameň: ten zas symbolizuje očistenie, dezinfekciu od toho, čo je zlé, choré, škodlivé – hriešne. Aj Duch Svätý nás chce deň čo deň očisťovať. Pomáhať nám dezinfikovať a prefiltrovať všetko to, čo je škodlivé pre náš duchovný rast a pre nasledovanie Krista ako nášho Pána. On nám pomáha poznávať a odhaľovať naše hriechy, pády a zlyhania. On nám dáva silu vyznávať ich pred Bohom a v pokání, v pokore prosiť Boha o odpustenie a silu žiť lepším, Bohu milším životom.

Čo sa hluku týka, ten si človek všimne, započuje ho, zaregistruje ho. Človek mu venuje pozornosť a zisťuje, čo je jeho príčinou. Podobne je to i s Duchom Svätým, pre pôsobenie ktorého je človek otvorený. Prejavy takéhoto človeka, jeho životné svedectvo, zamilovanosť do Krista, bázeň pred Bohom a láska, či úcta k druhým ľuďom sú neprehliadnuteľné. Ľudia si kladú otázky po príčine tohto stavu: Ako sa mohol takto zmeniť? Odkiaľ berie silu k nezištnosti a k obetovaniu sa pre druhých?

Nuž a Duch Boží ako vietor? Vietor so sebou prináša nový a čerstvý vzduch. Takto i Duch Boží prináša akoby nový vzduch do našich plachiet, obrazne povedané. A to vždy vtedy, keď rezignujeme, keď cítime únavu vo vzťahu s Pánom Bohom, keď sa od Boha vzďaľujeme, keď všetko možné pre nás začína byť viac dôležité ako Boh.

Nakoniec – hovorenie neznámymi jazykmi je pre nás symbolom novoty a darov Ducha. Kde Duch Boží vstúpi a prenikne, tam sa začínajú diať nové veci. Väčšinou racionálne nevysvetliteľné. Tie neraz súvisia so zmenou človeka, so zmenou jeho životných priorít, s celkovou zmenou životnej orientácie. Zo starého hriešnika sa stáva človek nový: obrátený, Bohu poslušný a ochotný Mu slúžiť.

Bratia a sestry, i takto, okrem iného sa dnes Duch Boží prejavuje. Nuž a pokiaľ sa nám zdá, že jeho prejavy sú v našom okolí málo viditeľné, potom to nie je vina Ducha Svätého. Duch Boží plne rešpektuje ľudskú slobodnú vôľu. Rešpektuje naše rozhodnutie pre Boha a teší sa z neho. No plne rešpektuje aj rozhodnutie človeka nemať s Bohom nič. Vtedy jemne klope na dvere srdca takéhoto človeka a čaká. Neraz aj mnoho rokov trpezlivo klope a čaká, že mu bude otvorené.

V prečítanom texte z Jánovho evanjelia sa dozvedáme ešte o ďalších prejavoch pôsobenia Ducha Svätého. Grécke slovo „paraklétos“, ktorým sa Duch Svätý označuje, sa dá do slovenčiny preložiť viacerými spôsobmi – Utešiteľ, Napomínateľ, Učiteľ, Radca, Obhajca, Prímluvca, Príhovorca... – tieto všetky tituly zároveň definujú, čo pri nás Duch Svätý vlastne koná. Utešuje nás v našom zármutku, pri strate milovaného človeka. Utešuje nás nádejou vzkriesenia a poukázaním na prázdny Kristov hrob. Napomína nás vždy vtedy, ak sa naše cesty, spôsoby, konanie, slová, či skutky neuberajú správnym smerom. Napomína nás svojím slovom, kázňou v chráme. Napomína nás cez naše svedomie, tiež cez iných ľudí alebo cez rôzne okolnosti života. Duch Svätý ako Učiteľ nás zas učí správne chápať Božie slovo, interpretovať ho v čistote, nie v našich domnienkach. Učí nás, ako sa máme modliť. On sa za nás napokon aj prihovára pred Bohom a prosí namiesto nás vtedy, keď my sami už možno nevládzeme.

Hovorili sme dnes o obrazoch Ducha Svätého – holubica, oheň, hluk a silný vietor. Kiežby sme takto Ducha Svätého i my smeli deň čo deň zažívať! Spomenuli sme Ducha Svätého ako Parakléta – Utešiteľa, Napomínateľa, Učiteľa a Príhovorcu. Kiežby sa Duch Boží takto dokazoval deň čo deň i pri nás!

Aj preto dnes spolu s celou kresťanskou cirkvou voláme: Veni Sancte Spiritus! Príď, Duchu Svätý! Áno, príď a naplň nás svojimi darmi! Príď aj k nám! Príď aj do môjho života a konaj v ňom svoje požehnané dielo! Amen.

Lenka Wagnerová

ROZHOVOR

Odvaha začať

Zo skromných začiatkov k požehnanému dielu

Žena s veľkým srdcom, ochotou, energiou, výdržou a odhodlaním – to všetko sú vlastnosti učiteľky a zástupkyne 1. stupňa Evanjelickej základnej v Prešove, Jarmily Kočovej. Stála pri zrode školy ako jeden z jej základných kameňov a zároveň bola prvou triednou učiteľkou triedy so siedmimi žiakmi, čím sa jej príbeh so školou začal písať úplne od začiatku. Počas všetkých tých rokov prešla mnohými krásnymi aj náročnými chvíľami, podobne ako každý z nás vo svojej práci. Pre ňu to však bolo vždy niečo viac ako práca a pracovné miesto. Bolo to miesto, kde zanechávala kúsok seba. Dávala škole srdce, smerovanie aj ducha, formovala ju a tvorila z nej živý organizmus. Od takejto ženy a učiteľky sa človek má čo učiť, preto nás ani neprekvapuje, že za svoju dlhoročnú a obetavú prácu získala ocenenie mesta Prešov. Pri tejto príležitosti sme sa s ňou porozprávali o začiatkoch školy, o radostiach i náročných chvíľach učiteľského povolania, o dnešných deťoch, ale aj o hodnotách, ktoré podľa nej majú v živote i vo vzdelávaní svoje nezastupiteľné miesto.

Tento rok si Evanjelická spojená škola pripomína 30 rokov od obnovenia evanjelického školstva a základná škola 17 rokov svojej existencie. Ty si stála pri jej zrode ako dôležitá osobnosť a veľká opora. Ako si spomínaš na tieto začiatky?

Naša škola otvorila svoje dvere v roku 2010. V predchádzajúcom roku, 2009, sa diali dôležité veci. Na začiatku sme nemali nič okrem myšlienky a túžby mať základnú školu. Ani neviem, či to bolo náročné, ale z časového hľadiska sme mali čo robiť. Vypracovať vzdelávací program, nájsť vhodné priestory, pripravovať vybavenie, pomôcky, motivovať rodičov a pripraviť zápis. Vedeli sme, že budeme v priestoroch budovy Nového kolégia, kde už bolo EKG, ale ešte stále v prenajatých priestoroch. Budova vtedy patrila fakulte. Postupne sme vytvorili bezpečné a podnetné prostredie pre deti. Prvé deti a ich radosť potvrdili správnosť nášho rozhodnutia. Títo žiaci boli tiež na začiatku. Učili sa spoznávať prvé písmená, čísla, mať zodpovednosť za svoju prácu. Na konci školského roka vedeli čítať, písať a počítať, bol to náš prvý úspech. Ďalší školský rok sme zažili ďalší, keď sme sa zo siedmich žiakov rozrástli na 32. Veľkou a pomocou v začiatkoch bola pre mňa aj Ivka Majerníková, ktorá mi so všetkým pomáhala.

Čo bolo najnáročnejšie a čo Ťa povzbudzovalo ísť ďalej?

Vymenila som stabilné pracovné miesto za nový začiatok. Mnohí to vnímali ako nerozvážny krok. Z istoty do neistoty. Ja som nad tým takto neuvažovala. Vtedy mi to nepripadalo náročné, lebo som to robila s nadšením, vedela som, že to má zmysel. Verila som, že Boh sa k tomu dielu prizná. Myšlienka mať našu evanjelickú základnú školu ma hriala pri srdci. Zároveň mať školu, ktorá nám vychová žiakov pre osemročné resp. štvorročné gymnázium, aby sme viac nemuseli tak ťažko zápasiť o študentov pre

EKG. Verila som zároveň, že vychovávať deti v kresťanskom duchu na cirkevnej škole bude niečo, čo si Pán Boh praje a prizná sa k tomu svojím požehnaním. Povzbudením boli určite modlitby, podpora a pomoc rodiny (napr. maľovanie čiar na tabuľu, ktorá ich nemala, bielenie triedy atď). To sú zážitky a skúsenosti, na ktoré sa len tak nezabudne... Povzbudenie, pomoc a slová podpory prišli aj zo strany rodičov.

Počas rokov Tvojej práce prešli Tvojimi rukami mnohí žiaci a strávila si nespočetné hodiny vyučovaním. Na ktoré chvíle si spomínaš najradšej a ktoré Ti zostanú navždy v srdci?

Najradšej spomínam na finále v príprave triedy, prvé stretnutie s deťmi a rodičmi. Rada spomínam na prvé úspechy žiakov. Radosť z projektového vyučovania „Teč, vodička, teč!“ a samotné výsledky z projektových hodín. Chodili sme veľa do prírody, kde sme pozorovali život v nej. V rámci týchto hodín sme boli na víkendovke v Čirči a pozorovali sme tok rieky, stavbu brehu a rastlinstvo. Zaujímavým bol aj výlet do Nyíregyházy, kde sme pozorovali podvodný život (veľké akvárium). Bol to zážitok aj pre dospelých.

Keď sa obzrieš späť – zmenili sa deti a žiaci od čias, keď si začínala učiť? A ako tieto zmeny poznačili Tvoju vlastnú cestu učiteľky?

Zmenili. Všetko začína v rodine výchovou a hodnotami, ktoré začínajú formovať dieťa. Tak ako vtedy, tak aj dnes. Ak si rodina na dobrej výchove a vzdelaní zakladá, tak sa to odrazí aj v správaní ich detí. V minulosti boli deti odkázané pri riešení úloh (nemyslím len školských) na seba. Tým sa posilňovala ich zodpovednosť a vytrvalosť. Boli odolnejšie v zložitých situáciách. Mali pravidlá a vedeli, čo si môžu dovoliť. Poznali hranice správania. A tým mali vytvorené aj bezpečné prostredie, ktoré tak potrebujú . Dnes rodičia (nie všetci, ale mnohí) robia pre deti všetko, len aby sa im nič nestalo, nič im nechýbalo a hlavne, aby nemuseli čeliť žiadnym ťažkostiam. Rastie generácia, ktorá dostáva veci bez pričinenia a námahy. Rodičia vybavia, zariadia, dovezú, a to hneď. Sú aj takí, ktorí si uvedomujú, že to nie je celkom správne a menia spôsob výchovy. Vedú deti k zodpovednosti za svoje konanie. Prajem si, aby ich bolo viac a viac. Je to ťažšia cesta, ale výsledok je potešujúci.

Tvoja práca bola prepojená aj s vierou. Ako Ťa v nej sprevádzali duchovné hodnoty? A ako si ich prirodzene vnášala do každodenných stretnutí so žiakmi?

Keď som šla na cirkevnú školu, tešilo ma, že nezostaneme len pri vedomostiach ako takých, ale budeme môcť urobiť súčasťou vyučovania aj modlitbu, Božie slovo, spev duchovných piesní, či rozprávanie krásnych a hlboko poučných biblických príbehov.

Všetko krásne, šľachetné a dobré sa začína láskou. Dostalo sa mi tej milosti, že som obdržala dar viery a jej základným odkazom je milovať Toho, ktorý najprv miloval mňa a potom Jeho láskou milovať tých, ktorých On postavil v živote vedľa mňa. Láska je základnou súčasťou výchovy doma i v škole. Bez lásky k deťom by nikto nemal pôsobiť v pedagogických službách. Deti odhalia veľmi rýchlo, či ich má človek rád. Na láske možno postaviť aj prísnosť, možno vyžadovať, možno predstaviť morálne a kresťanské hodnoty. Prajeme si, aby naše deti boli múdre a J.A.Komenský povedal: Múdry je ten, kto má nielen vedomosti, ale aj mravné vlastnosti. Cirkevná škola je vzácnym prostredím na výchovu práve preto, že im tu môžeme vo veľkej miere predstaviť morálne kresťanské hodnoty (lásku, pokoj, milosrdenstvo, spolupatričnosť, pokoru, odpustenie, prijatie, dobro, cit, empatiu). Všetko, čo robí človeka človekom podľa Božej vôle. A človek, ktorý je požehnaný, bude požehnaním pre druhých.

Za svoju obetavú prácu si získala aj ocenenie od mesta Prešov. Čo pre Teba toto uznanie znamenalo?

Som vďačná, že aj mesto Prešov týmto spôsobom oceňuje prácu učiteľov, lebo tým oceňuje vzdelávanie i výchovu detí a mládeže. A tie sú pre spoločnosť veľmi dôležité. Toto ocenenie vnímam aj ako symbolický prejav úcty kresťanskému vzdelávaniu. Som rada, že si mesto všimlo aj prácu učiteľov na cirkevných a súkromných školách, nielen na mestských, pretože aj oni tvoria súčasť vzdelávacej komunity mesta Prešov a tým štátu samotného.

Učiteľské povolanie prináša aj náročné obdobia. Čo Ti v takých chvíľach dodávalo silu a pomáhalo vytrvať?

Božia blízkosť, ticho. Dôležitú úlohu zohráva rodina, manžel, ktorý ma vždy podržal, podporoval a dával silu kráčať ďalej. Rada sedím, počúvam hudbu a v tej chvíli nič nerobím. Dôležitým relaxom je pre mňa príroda a športová aktivita.

Aké hodnoty by si podľa seba dnes najviac chcela, aby si deti zo školy odniesli do života?

Konaj dobro, aj keď sa nik nepozerá - je to naše poslanie žiť vieru nielen navonok, ale najmä v každodenných maličkostiach, rozhodnutiach, pohnútkach, kde sa prejaví náš charakter, svedomie i skutočný vzťah k Bohu.

Ako si predstavuješ dobrú školu – takú, ktorá by mohla byť inšpiráciou aj do budúcnosti?

Škola, ktorá je budovaná na vzájomnej dôvere, podpore a ktorej ide o rovnaké duchovné hodnoty pri výchove žiakov.

Ak by si mala niečo odkázať svojim žiakom a kolegom, čo by to bolo? A čo by si s láskou poradila mladým učiteľom, ktorí dnes začínajú?

Žiakom: Nehľadajte ospravedlnenie ako sa to nedá naučiť, spraviť. Hľadajte dobrú vôľu, lebo kde je vôľa, tam je cesta. Usilujte o hodnoty, ktoré vás so spolužiakmi spájajú a nie rozdeľujú. Nebuďte súpermi, ktorí si dokazujú, kto je lepší. Pomáhajte si a tešte sa, jeden z druhého. Každý je jedinečný a každý má svoje miesto, potrebujete ho len nájsť.

Rodičom: Nezáleží na samých jednotkách, ale na vzťahu s dieťaťom. Čím viac sa s dieťaťom rozprávajú, tým viac si s ním budujú vzťah a dôveru. Vytvárajú tým pre neho bezpečné zázemie, v ktorom môže rásť a rozvíjať sa v daroch, ktoré mu Pán Boh dal.

Učiteľom: Prajem súlad medzi výchovou a vzdelávaním. Získať si žiaka nie je ľahké. Ale je to veľmi dôležité. Ak to robíme s láskou a pevným postojom, tak deťom pomôžeme napredovať osobnostne i vzdelaním.

Mladým učiteľom: V prvom rade by mal vedieť, či chce učiť. Školstvo nie je o peniazoch, ale o hodnotách, ktoré je potrebné odovzdávať. Kto hľadá pohodlie a rýchly zárobok, mal by robiť niečo iné. Je to náročná práca s deťmi a dnes ešte náročnejšia s ich rodičmi. Treba povedať aj to, že naša spoločnosť stále nedozrela na to, aby učiteľské povolanie primerane ohodnotila a dala učiteľskému povolaniu náležitý rešpekt a úctu.

Sprevádzal Ťa počas rokov nejaký biblický verš alebo životné motto, ku ktorému sa rada vraciaš?

Áno, sú to konkrétne dva verše. Jeden je z Knihy Józue 1,9: „... buď silný a odvážny, nestrachuj sa a nezúfaj! Lebo Hospodin, tvoj Boh, bude s tebou kamkoľvek pôjdeš.“ A druhý z listu apoštola Pavla Kolosenským 3, 13: „Znášajte sa vospolok a odpúšťajte si, ... ako aj Pán odpustil vám, tak aj vy.“

Je niečo, čo by si chcela odkázať našim čitateľom na záver?

Môj príbeh je o odvahe začať od nuly a vytvoriť niečo zmysluplné. Zažiť Božiu blízkosť, moc a požehnanie sa asi nedá intenzívnejšie, ako keď máte prázdne ruky a počítate s dôverou v Božiu prítomnosť a moc. Dnes vďaka Nemu stojíme v niečom, čo nás presahuje. Začali sme so 7 žiakmi a dnes je tu plno organizovaná ZŠ. S odstupom 16 rokov vidíme, že to bola Božia vôľa, a preto to malo zmysel. Kde je prítomný náš Otec, tam aj z malých začiatkov môže vyrásť niečo veľké. Nie preto, že sme mali istotu, ale preto, že sme dôverovali Bohu.

A čo dodať na záver? Snáď iba toľko, že tento príbeh nás pozýva k tichej, no odvážnej inšpirácii. Učí nás vnímavo načúvať jemnému, no vytrvalému Božiemu hlasu, odpovedať naň s dôverou a vykročiť cestou, na ktorú sme povolaní – aj vtedy, keď sa nám na prvý pohľad javí ako nelogická či nepochopiteľná. On sám sa totiž priznáva k tým, ktorí Mu dôverujú; koná v nich i skrze nich a napĺňa tak svoje zámery, ktoré s každým z nás má. Počúvajme, konajme, On požehná!

Redakcia Patmosu

ŽIVOT ZBORU

Konfirmácia 2026

4. nedeľu po Veľkej noci bola v našom CZ tohoročná slávnosť konfirmácie. 3. máj bol pre našich konfirmandov sviatkom spojeným s potvrdením krstnej zmluvy, osobným vyznaním viery a sľubom. Do spoločenstva dospelých členov cirkvi sme slávnostne prijali 20 dievčat a 30 chlapcov. Konfirmoval brat farár Ondrej Koč a asistentmi boli brat farár Samuel Linkesch (dlhoročný zborový farár v Košiciach, toho času vo výslužbe) a domáca sestra farárka Lenka Wagnerová. Vďaka patrí aj zborovému spevokolu Sion, mládeži i konfirmadom za obohatenie našej slávnosti slovom a piesňou.

Prijatým dospelým členom CZ prajeme, aby našli v našom zbore svoje trvalé miesto, lásku Kristovu a bratské prijatie ostatných členov CZ.

Deň matiek v Janove

V rámci služieb Božích v nedeľu 10.5. pozdravili naši najmenší naše drahé mamy pri príležitosti dňa matiek. Ďakujeme za milý pozdrav v podobe slova a piesne pod vedením sestry Alexovičovej. Nech Pán Boh žehná a posilňuje naše mamy v ich vzácnom poslaní.

ZBIERKA

Dar lásky

V predvianočnom období som Vás, bratia a sestry, informoval v kostole o potrebe pomoci pri kúpe elektrického invalidného vozíka pre našu sestru Beátu Horváthovú , ktorá žije v Domove sociálnych služieb Vita Vitalis na Volgogradskej ulici. Osobne som oslovil viacero ľudí a po rozhodnutí predsedníctva zboru prakticky celý CZ, aby sme formou spoločnej zbierky – ofery, na spomínaný vozík prispeli.

Odozva bola pekná a my sme v priebehu dvoch týždňov vyzbierali celú sumu na zakúpenie vozíka. Začiatkom roka sa vozík dostal k sestre Beátke a ja som uhradil faktúru vo výške 4.274,66€. Dnes Vám prostredníctvom fotografie a poďakovania sestry Beátky dávam správu o tom, ako bolo s vašou pomocou naložené.

Zbierka sa skladala z dvoch častí, z ofier v kostole ráno, večer a na fare po službách Božích a milodarov 15 členov CZ, ktorí si neželajú byť menovaní. Ofery činili 2.803,- € a zbierka milodarov 1.465,- €.

Touto cestou ďakujem aj v mene sestry Beátky všetkým darcom, ktorí darovali kus lásky v krásnom období Vianoc a Beátke prajem, aby jej vozík veľmi dlho slúžil.

Ondrej Koč

ROZHOVOR

Misijná cesta do Afriky

Všeobecné predstavy o Afrike sú spojené s materiálnou chudobou, nedostatkom a náročnými životnými podmienkami. Avšak mnohí z tých, ktorí ju navštívili, hovoria aj o niečom inom – o radosti, vďačnosti, živej viere a hlbokej dôvere v Boha.

Nasledujúce riadky približujú misijnú cestu do Tanzánie prostredníctvom občianskeho združenia Deti Afriky. Rozprávajú o stretnutiach s deťmi, učiteľmi a rodinami, o sile adresnej pomoci, ale aj o tom, ako takáto cesta mení človeka a jeho pohľad na službu. Misia nielen ako pomoc druhým – misia ako osobné pozvanie. Svedectvo zborového dozorcu Miroslava Ilka nám pripomína, že aj malý skutok lásky môže mať veľký dosah a že Boh koná svoje dielo aj tam, kde by sme to najmenej očakávali.

Čo Ťa motivovalo zapojiť sa do tejto misijnej cesty do Afriky cez organizáciu Deti Afriky? Ako si sa k tomu dostal?

K projektu Deti Afriky som sa dostal cez prezentáciu ich aktivít na Misijných dňoch v roku 2023 v Starej Ľubovni. Našu rodinu to oslovilo natoľko, že sme začali podporovať jedno dievčatko. Neskôr som sa zapojil aj profesne a ponúkol tomuto občianskemu združeniu naše služby v marketingu pro-bono. Keď potom prišla možnosť vycestovať priamo do Tanzánie, cítil som, že tam jednoducho mám ísť. Chcel som vidieť reálny život ľudí, školy aj to, ako pomoc funguje v praxi. Aj keď rozhodnutie nebolo úplne jednoduché. Odísť od rodiny, z práce, od všetkých povinností a absolvovať sériu očkovaní a príprav. Navyše všetky výdavky si musíte uhradiť, no po čase prehodnocujem, že to boli najlepšie "investované" peniaze.

S akými očakávaniami si na túto cestu odchádzal a ako sa naplnili?

Odchádzal som s tým, že uvidím veľkú chudobu a ťažké životné podmienky. To sa aj potvrdilo. Ale úprimne – oveľa viac ma prekvapilo niečo iné. Čakal som smutných a utrápených ľudí, no našiel som veľa radosti, úsmevu a vďačnosti. Najväčšie prekvapenie bolo asi to, že ľudia, ktorí majú veľmi málo, dokážu žiť spokojnejšie a pokojnejšie než my v Európe. Dokážu sa podeliť aj s tým málom, čo majú. Uvedomil som si, že my sa potrebujeme učiť práve od ľudí v Afrike viac vďačnosti, radosti, štedrosti a odovzdanosti Bohu.

Aké boli Tvoje prvé dojmy po príchode – čo Ťa najviac oslovilo alebo prekvapilo?

Veľmi ma zasiahla živá atmosféra Afriky. Farby, hudba, spev detí, ich energia. Afrika nebola sivá ani depresívna, práve naopak – bola veľmi živá. Zároveň som si uvedomil, ako nás miestni vnímajú. Keď sme pristáli, všetci automaticky predpokladali, že sme prišli kvôli safari. No my sme išli do úplne iného sveta – do skutočnej Afriky, medzi chudobné rodiny a deti. Medzi prvé a najsilnejšie dojmy určite patrí aj neskorý večerný príchod do školy LEA v Dongobeshi, kde nás čakalo skoro 800 detí aby nás pozdravili, zaspievali nám kresťanské piesne. V ten večer sme zažili veľmi silné emócie z vrúcneho prijatia.

Ako vyzeral bežný deň počas misie a do akých aktivít si bol zapojený?

Program bol veľmi intenzívny. Každý deň sme navštevovali školy, internáty, rodiny aj miestne komunity. Rozprávali sme sa s deťmi, učiteľmi aj riaditeľmi škôl. Odovzdávali sme listy a malé darčeky podporovaným deťom zo Slovenska. Nešlo však len o „oficiálne návštevy". Hrali sme sa s deťmi, športovali, tancovali, rozprávali sa s nimi. Veľmi silné boli aj návštevy rodín, ktoré sa starajú o siroty. Každý večer, som mal plnú hlavu emócií zo dňa, ktoré som potreboval spracovať. Niektoré zážitky nemám ešte dodnes spracované a musím priznať, že boli a ešte vždy aj sú slzy.

Stretol si sa s nejakým konkrétnym príbehom alebo človekom, ktorý sa Ťa zvlášť dotkol? Získal si tam nových priateľov?

Veľmi silný bol pre mňa príbeh malého dievčatka, ktoré dostalo list od podporovateľa zo Slovenska. Keď sme sa po troch dňoch do školy vrátili, stále ho držalo v ruke. Bol už pokrčený a špinavý, ale pre ňu to bol obrovský poklad. Vtedy som si uvedomil, akú veľkú hodnotu môže mať aj obyčajná pozornosť. Tie deti sú extrémne za všetko vďačné, stačí že sa vás môžu dotknúť, prihovoriť sa vám.. a keď k tomu pridáte ešte cukrík, máte najlepšieho kamoša :) Oslovil ma aj životný príbeh riaditeľa Martina Tanga. Je to

človek s obrovskou víziou a srdcom pre deti. Videl som, ako jeden človek s Božou pomocou dokáže meniť životy tisícom ďalších. Medzi najemotívnejší zážitok samozrejme patrilo aj stretnutie s "naším" dievčatkom. Tak veľmi som sa nato tešil a pripravoval sa, čo jej poviem, o čom sa budeme rozprávať. A áno, určite som si odtiaľ odniesol aj nové priateľstvá. S mnohými som teraz v kontakte.

Ako si vnímal vieru miestnych ľudí a ich prežívanie duchovného života?

Ich viera bola veľmi prirodzená a úprimná. Ľudia tam veľa vecí nemajú pod kontrolou tak, ako my, a práve preto sa viac spoliehajú na Boha. Veľmi silno som cítil, že viera pre nich nie je len tradícia alebo nedeľa v kostole. Je súčasťou každodenného života. Žijú s veľkou dôverou, že Boh sa postará. Pravidelne majú stretnutia po rodinách, kde sa spolu modlia a chvália Boha. Zaskočila ma aj dĺžka ich nedeľných luteránskych Bohoslužieb. Trvala celé 4 hodiny a bolo na nej viac ako 600 detí z miestnej školy, ktoré ticho sedeli a spievali. Potom sme zistili, že vedlajší kostol trval až 7 hodín. V Afrike neplynie čas tak ako u nás. Vedia veľmi prežívať prítomnosť, neponáhľajú sa a trávia čas v spoločenstvách, s Bohom, s rodinami.

Čo Ťa táto skúsenosť naučila o vďačnosti, skromnosti alebo dôvere v Boha?

Uvedomil som si, ako často berieme veci ako samozrejmosť. Máme plné domy vecí, ale často nám stále niečo chýba. V Tanzánii som stretol ľudí, ktorí mali omnoho menej, a napriek tomu boli vďačnejší a pokojnejší. V ich domoch bola jedna zvláštnosť - nemali žiadne skrine. Nie sú zameraní materiálne. Všetko oblečenie, ktoré vlastnia, majú zväčša na sebe. Navštívili sme aj chudobné kmene Hadzabe, ktoré sa ešte živia lovom zvierat a žijú v stanoch. No aj tam sme sa stretli s prijatím a pohostinosťou. Keďže nemali jedlo navyše, pohostili nás koreňom stromu, ktorý tam bežne jedávajú. Táto cesta ma naučila viac si vážiť svoj čas, rodinu, zdravie, jedlo, priateľov, ale aj obyčajné veci ako tečúca pitná voda, či možnosť sa osprchovať. A zároveň viac dôverovať Bohu aj v situáciách, keď nemám všetko pod kontrolou.

Zmenil sa po tejto ceste nejako Tvoj pohľad na službu v našom zbore? Ako?

Áno. Uvedomil som si, že cirkev nemá byť uzavretá sama do seba. Má vidieť potreby ľudí okolo seba a byť praktickou pomocou. Tiež som si uvedomil, že aj malá pomoc môže mať obrovský dopad. Niekedy máme pocit, že naše možnosti sú malé, ale v správnych rukách dokáže Boh rozmnožiť aj málo. To je aj príbeh Martina Tanga, ktorý ako dieťa osirel a skončil na ulici. Po čase sa ho ujal miestny pastor a dal mu možnosť chodiť do školy. Často je práve škola jediná šanca ako si zabezpečiť budúcnosť pre seba a svoju rodinu. Martinov sen bolo pomáhať deťom so štúdiom a začínal s vyučovaním 20tich detí vo svojom dome. Po 16 rokoch služby LEA ministry, ktorú podporuje aj Deti Afriky na Slovensku a Česku, má táto služba 4 školy a 3 škôlky a aktuálne tam študuje viac ako 2500 detí.

Čo by si odkázal ľuďom v našom zbore – prečo má zmysel podporovať misijné dielo?

Pretože pomoc mení životy. Nielen ľudí, ktorí pomoc prijímajú, ale aj nás samotných. Keď človek vidí konkrétne deti, školy a príbehy, zistí, že aj relatívne malá suma dokáže niekomu zabezpečiť vzdelanie, jedlo alebo nádej do budúcnosti. A práve vzdelanie môže zmeniť celé komunity. Deti, ktoré doštudujú, neutekajú do Európy, ale vracajú sa naspäť do miest, odkiaľ prišli. Odovzdávajú to čo sami prijali. Často sa vracajú do škôl ako učitelia a vychovávatelia. Táto pomoc je veľmi adresná. Každým rokom sa tieto školy rozširujú, pristavujú nové časti. Je vidieť, že Martin je dobrý hospodár a vizionár s jasnou víziou o tejto službe. Každé prijaté euro je veľmi múdro využité a má zmysel. Pre našich čitateľov odporúčam sledovať aktiviy o.z. cez www.detiafriky.sk

Odnášaš si z tejto cesty aj nejaké konkrétne rozhodnutie alebo predsavzatie do svojho ďalšieho života a služby?

Určite áno. Chcem žiť viac vďačne a menej konzumným spôsobom. Viac si vážiť to, čo máme, a zároveň byť pripravený deliť sa s druhými. Zároveň by som chcel, aby sa o projekte Deti Afriky dozvedelo viac ľudí. Verím, že pomoc má zmysel a že aj cez malé skutky môžeme meniť životy konkrétnych detí aj rodín. Afrika mi prirástla k srdcu a s ľuďmi som sa lúčil slovami, že ak Boh dá, určite sa tam ešte vrátim.

Služba nie je len o odovzdávaní pomoci, ale aj o prijímaní darov. Je o vďačnosti, ktorá sa nezakladá na množstve vecí, o šťastí, ktoré nevyplýva z pohodlia. A o viere, ktorá nás učí zverovať svoju každodennosť do Božích rúk.

Niektoré cesty končia návratom domov. Nech tá Tvoja, milý brat, pokračuje ďalej v pohľade na svet, na ľudí okolo seba i na dary, ktoré dostávaš. Prajeme Ti, aby Ťa skúsenosť z Tanzánie naďalej sprevádzala, prehlbovala Tvoju dôveru v Boha a zostávala povzbudením v službe, ktorú konáš aj medzi nami. Sme Ti za ňu vďační.

EVANJELICKÁ SPOJENÁ ŠKOLA

30. výročie obnovenia evanjelického školstva v Prešove

„Ak Hospodin nestavia dom, márne sa namáhajú stavitelia; ak Hospodin nestráži mesto, márne bdie strážnik.“

(Žalm 127, 1)

Ďakujeme Pánu Bohu za množstvo predchodcov, ktorí nám vytýčili cestu v 17. – 20. storočí. Sme vďační za zakladateľov školy, za obnoviteľov tradície v 90-tych rokoch 20. storočia, za odvážne učiteľky a učiteľov, ktorí opustili dobré pracovné pozície a mali odvahu ísť do neistého projektu obnoveného gymnázia, novej základnej a materskej školy. Vyzdvihujeme odvahu zástupcov zriaďovateľa za neochvejnú vieru a nehynúcu nádej pri opakovaných snahách o vrátenie a opravu budovy školy. Ceníme si neviditeľnú prácu organizátorov evanjelického školstva, ktorú vykonali pri sformovaní súčasnej siete našich škôl. Ďakujeme stovkám rodičov za dôveru a všemožnú pomoc. Sme vďační našim absolventom za šírenie dobrého mena a pomoc tam, kde mohli a mali možnosť. Ďakujeme Pánu Bohu, že nám dal príležitosť byť súčasťou Jeho diela.

Týmito slovami sa začína kniha, ktorá bude vydaná pri 30. výročí obnovenia evanjelického školstva v Prešove. Venuje sa histórii od zakladania prvého Evanjelického kolégia (1665) až po súčasnosť. Ponúkame Vám výber niektorých kapitol, ktoré obsahujú najdôležitejšie míľniky evanjelického školstva v Prešove. Venujú sa najmä obnoveniu gymnázia po jeho zatvorení a založení Evanjelickej materskej škôlky. Založenie Evanjelickej základnaej školy si bližšie môžete prečítať v rozhovore s pani zástupkyňou Jarmilou Kočovou.

Obnovenie Evanjelického kolegiálneho gymnázia slovami riaditeľa školy Mariána Damankoša

Obnova evanjelického školstva v Prešove trvala takmer 50 rokov. Po páde komunizmu bolo potrebné nielen nadviazať na históriu, ale aj vysvetľovať, že Evanjelické kolegiálne gymnázium (1996) nie je novou školou, ale pokračovaním dlhodobej tradície. Náročný bol proces vrátenia majetku Evanjelického kolégia i získavanie prostriedkov na obnovu zanedbaných budov. Vďaka vytrvalosti a odhodlaniu mnohých jednotlivcov i cirkevného spoločenstva sa podarilo obnovu postupne rozbehnúť.

Gymnázium si postupne našlo svoje pevné miesto a profilovalo sa dôrazom na vyučovanie nemeckého jazyka v spolupráci so zahraničnými partnermi a lektormi. Paradoxom bolo, že škola sídlila vo vlastnej historickej budove, no bola v prenájme od Prešovskej univerzity. Až v roku 2010 došlo k dohode, ktorá umožnila vrátenie budovy Východnému dištriktu ECAV, čím sa odstránila dlhodobá neistota a vytvorili sa stabilné podmienky pre ďalší rozvoj.

Majetkové vysporiadanie otvorilo cestu k rozšíreniu vzdelávacej ponuky. Vznikla Evanjelická materská škola, následne základná škola a napokon Evanjelická spojená škola, ktorá dnes zahŕňa materskú, základnú aj strednú školu a zabezpečuje kontinuitu vzdelávania od najnižších ročníkov.

Rozvoj si vyžiadal rozsiahle investície – úpravy priestorov, výmenu okien a strechy, rekonštrukcie tried, telocvične, budovanie ihriska či moderných odborných učební. Postupne sa zlepšovalo technické vybavenie školy aj kvalita vyučovacieho prostredia. Významnú úlohu pritom zohrali rodičia, ktorí podporovali školu organizačne, komunitne aj finančne a stali sa dôležitou súčasťou jej života.

Dnes predstavuje Evanjelická spojená škola jedinečný vzdelávací komplex nadväzujúci na tradície 17. storočia. Vzdeláva v kresťanskom duchu, vedie žiakov k hodnotám, podporuje kritické myslenie, samostatnosť a jazykové zručnosti v slovenčine, angličtine a nemčine. Cieľom je vychovať vzdelaných, hodnotovo ukotvených, otvorených a úspešných absolventov pripravených na život v modernej spoločnosti.

Založenie Evanjelickej materskej škôlky slovami Ľubice Sabolovej

Hospodin je môj PASTIER, na pastvách zelených ma pasie a k vodám osviežujúcim ma privádza... Žalm 23

Snaha zriadiť evanjelickú materskú školu v Prešove dozrievala dlhé roky. Výrazný impulz prišiel po nástupe biskupa Východného dištriktu Slavomíra Sabola v roku 2008 a riaditeľa Biskupského úradu Mgr. Radoslava Cingeľa. V krátkom čase sa podarilo zabezpečiť všetky potrebné povolenia a po rokovaní s ministrom školstva bola Evanjelická materská škola 15. júla 2009 zaradená do siete škôl.

Začiatky však boli náročné. Chýbali učiteľky, vybavenie, financie aj deti. Vytvoril sa pracovný tím, ktorý intenzívne hľadal podporu, zabezpečoval zariadenie a oslovoval rodičov. Pomoc prišla aj formou darov a použitého nábytku z iných materských škôl. Zaujímavosťou bolo, že medzi prvý-

mi zapísanými deťmi mali menšie zastúpenie práve deti z evanjelických rodín.

Materská škola začala činnosť 1. septembra 2009 v priestoroch Starého kolégia. Slávnostné otvorenie sprevádzala pobožnosť, v ktorej biskup zdôraznil význam duchovnej výchovy od útleho veku. V prvom školskom roku bola otvorená jedna trieda „Ovečka“ so 16 deťmi. Od začiatku škola ponúkala aj duchovný program – modlitby, piesne a biblické príbehy.

V školskom roku 2010/2011 pribudla druhá trieda a materská škola sa stala súčasťou Evanjelickej spojenej školy. Počet detí vzrástol na 44 a rozšírila sa aj jej pôsobnosť o deti z okolitých obcí.

Od septembra 2011 bola otvorená tretia trieda a škola sa presťahovala do budovy Nového kolégia. Prípravy sprevádzali finančné i organizačné výzvy, no vďaka obetavosti mnohých sa podarilo zabezpečiť nové priestory aj podmienky pre ďalší rozvoj. V treťom roku navštevovalo škôlku už 66 detí, čo potvrdilo jej význam a opodstatnenie.

Škola dnes

Evanjelická spojená škola dnes predstavuje dynamickú vzdelávaciu inštitúciu, ktorá prepája tradíciu s modernými prístupmi. Základom je kresťansko-evanjelický hodnotový rámec, ktorý sa prirodzene prelína s kvalitným vzdelávaním. Za 30 rokov svojej existencie prešla cestou od obnovenia tradície k modernému a otvorenému vzdelávaciemu centru. Spája kvalitné vzdelanie s hodnotovým vedením, podporuje komunitu a reaguje na výzvy súčasného sveta. Jej cieľom zostáva formovať mladých ľudí nielen ako vzdelaných odborníkov, ale aj ako osobnosti schopné niesť zodpovednosť za seba, spoločnosť a budúcnosť.

Škola má už svoje stabilné miesto v sieti škôl mesta Prešov a zároveň v prešovskom cirkevnom zbore. Zborový farár Martin Chalupka túto spoluprácu opísal takto: „Evanjelická spojená škola Prešov a Cirkevný zbor ECAV Prešov nie sú len geograficky blízke inštitúcie v rámci mesta Prešov, ale od obnovenia evanjelického školstva ich spája aj prirodzená blízkosť vo vzťahoch, spolupráci a spoločnom poslaní. Prepojenie medzi nimi vnímam ako prirodzené a zároveň strategicky dôležité pre život cirkvi v súčasnosti. Nejde len o formálne prepojenie, ale o živý vzťah, ktorý sa dotýka formovania viery, hodnôt i identity mladej generácie.

Zo strany cirkevného zboru je škola chápaná ako misijný priestor. Nie všetky deti, ktoré ju navštevujú, pochádzajú z aktívnych kresťanských rodín, a práve preto má škola jedinečnú príležitosť sprostredkovať evanjelium spôsobom, ktorý je prirodzený, každodenný a pedagogicky citlivý. Vyučovanie náboženstva tu neplní iba informatívnu funkciu, ale má potenciál byť svedectvom viery. Ide o viac než len odovzdávanie poznatkov – je to vedenie k vzťahu s Bohom, k zodpovednosti a k službe blížnemu.

Škola zároveň nie je izolovaným ostrovom. Spolupráca s cirkevným zborom sa prejavuje na službách Božích, duchovných programoch, či iných príležitostiach. Tento vzťah je obojstranne obohacujúci – zbor prináša škole duchovnú oporu a kontinuitu tradície, škola zas do zboru prináša život, dynamiku a kontakt s mladou generáciou.“

S radosťou sledujeme, ako škola rastie a po náročných začiatkoch dnes ponúka kvalitné vzdelávanie deťom od materskej školy až po gymnázium. Pri príležitosti jej 30. výročia jej zo srdca blahoželáme a prajeme, aby ju aj naďalej napĺňala Hospodinova prítomnosť a požehnanie. Nech z jej lavíc vychádzajú nielen vedomosťami bohatí žiaci, ale aj takí, ktorí kráčajú životom s Božou múdrosťou.

Spracovala Zuzana Martausová
(úryvky z knihy vydanej k 30. výročiu obnovenia evanjelického školstva v Prešove)

ROZHOVOR

Slovo, ktoré zostáva

Sú slová, ktoré zaznejú a rýchlo sa na ne zabudne, a potom sú také, ktoré v ľuďoch zostávajú dlhší čas. Sú slová, ktoré zaznejú a pominú, a potom sú také, ktoré pretrvávajú – niekedy aj vo forme písma. Kázeň patrí medzi ne – rodí sa v konkrétnom čase a priestore, no jej posolstvo presahuje okamih, v ktorom zaznelo. Oslovuje aj neskôr – buď tichým doznievaním v ľudskom srdci, alebo tým, že sa k nemu človek opätovne vracia pri čítaní.

Brat Samuel Linkesch pôsobil 34 rokov v košickom cirkevnom zbore Staré Mesto. Dnes je už na dôchodku, ktorý trávi spolu so svojou rodinou v Drienovskej Novej Vsi. Po rokoch služby sa rozhodol vydať knihu, v ktorej zachytáva výber svojich kázní. V našom rozhovore sme sa ho pýtali na jeho cestu k povolaniu, skúsenosti z farárskej služby aj na to, čo chce svojou knihou odovzdať dnešnému čitateľovi.

Kedy a akým spôsobom sa vo Vašom živote objavilo povolanie k službe? Spomínate si aj na konkrétne momenty, keď ste cítili, že Vás Boh vedie práve týmto smerom?

Vyrastal som v rodine, kde som od detstva poznal mnohé biblické príbehy. Čítali nám ich doma, počul som ich na detskej besiedke, na náboženstve, pri konfirmácii..., no išlo to akoby mimo mňa. Poznal som ich z Biblie, ale osobne som to neprežíval. Až keď som ako 20-ročný začal čítať Bibliu z vlastného záujmu, zažil som, že Pán Boh ku mne začal hovoriť. Cez čítané texty som videl zrazu svoj život. Akoby všetko bolo o mne. Modlil som sa slovami 51. Žalmu: Srdce čisté stvor mi, ó Bože, a obnov vo mne ducha pevného! Od svojej tváre nezavrhni ma a svojho svätého Ducha mi neodnímaj! (12-13 v.) Svoju modlitbu som myslel veľmi osobne a úprimne. Túžil som po odpustení a prijatí. A keď som čítal spomínaný žalm ďalej, tak som prežil Božie povolanie. Verš 15. hovorí: Chcem učiť priestupníkov Tvojim cestám, aby sa hriešnici k Tebe obracali. Uvedomil som si, že po tomto túžim. To bude moja odpoveď na Božie odpustenie. Aj iným hovoriť o tom, aby sa navrátili k Pánu Bohu.

Keby ste mali opísať svoje kázne jednou vetou, ako by znela? Aká téma alebo základný odkaz sa Vám za tie roky vracal najčastejšie?

To nie je ľahká otázka, pretože do jednej vety sa nedá vložiť celé posolstvo Biblie. No ak by som mal charakterizovať moje kázne, tak si myslím, že kázeň Božieho Slova musí byť textuálna a Kristocentrická. Musí vychádzať z biblického textu a viesť k Pánovi Ježišovi Kristovi. Povzbudzujem ľudí, aby čítali Bibliu s modlitbou, aby Pán Boh ku nim hovoril. Božie Slovo je živé a mocné. (Židom 4:12)

Čo sa za tie desaťročia vo Vašej službe najviac zmenilo – v ľuďoch, v cirkvi, v spoločnosti? A čo je naopak podľa Vás stále rovnaké, nemenné?

Keď som po absolvovaní teologického štúdia vstupoval do služby, mojou túžbou bolo, aby sa život v cirkvi čo najviac podobal tomu, ako to čítame na stránkach Novej zmluvy. Jedným z dôležitých znakov je zapojenie do života čo najviac spolupracovníkov. V Košiciach z Božej milosti bolo na čo nadviazať a tak sme sa sústredili na vzdelávanie, motivovanie a povzbudzovanie ľudí z radov neordinovaných, aby prijali zodpovednosť za svoj cirkevný zbor. Presbyterstvo bolo zložené zo zástupcov jednotlivých oblastí služby v cirkevnom zbore. Prinieslo to zmenu v tom, o čom sa rokuje. Už to neboli iba hospodárske veci, ale aj duchovný rozvoj cirkevného zboru a misia.

Myslím si, že je to stály proces a nekončiaca úloha v každom cirkevnom zbore, prebúdzať ľahostajných, ktorí sa „iba vezú“ a motivovať ich, aby sa zapojili svojimi darmi. Vždy narážame na pohodlnosť. Veď nech to urobí niekto iný. Určitým úskalím je aj to, že farár uverí tomu, že on to aj

tak urobí najlepšie. Som niekedy prekvapený a sklamaný z niektorých mladých farárov, ktorí nastupujú do služby, že veľmi nechcú zmenu v cirkvi a vyhovuje im, keď on ako farár je v popredí a nikto mu do toho nehovorí.

Ktoré biblické texty alebo témy Vás sprevádzali celý život? Je nejaký verš, ku ktorému sa stále vraciate – a prečo práve ten?

V živote prechádzame rôznymi obdobiami, či už ako jednotlivec, alebo rodina. Striedajú sa chvíle radostné, povzbudivé, ale aj chvíle skúšok a neistoty. Ak sa vtedy máme tendenciu zamerať na prebiehajúce ťažkosti a búrky života, nevidíme riešenie. Radšej je potrebné pozdvihnúť oči k Pánu Bohu. Lebo On je verný. Boží charakter sa nemení. Jeho láska, vernosť a milosť sa k nám skláňa a neopúšťa nás. Boh sa nemení.

Je mnoho biblických veršov, ktoré sú mi oporou a povzbudením. Uvediem len niektoré: Nech sa táto kniha zákona nevzdiali od tvojich úst, ale rozjímaj o nej vo dne i v noci, aby si sa snažil robiť všetko, čo je v nej napísané; lebo vtedy sa vydarí tvoja cesta a budeš mať úspech. (Józua 1:8). Lebo milosťou ste spasení skrze vieru. A to nie sami zo seba; je to dar Boží; nie zo skutkov, aby sa nikto nechválil. (Efezským 2:8 -9). A som presvedčený, že Ten, ktorý počal vo vás dobré dielo, aj ho dokoná až do dňa Krista Ježiša. (Filipským 1:6). Pán Boh je verný, sprevádza nás cestou života. Je to nezaslúžená milosť. Zostaňme aj my Bohu verní.

Ako vyzerá „farárska“ každodennosť, ktorú ľudia zvonka nevidia? Čo je na službe najkrajšie a čo je najosamelejšie alebo najnáročnejšie?

Začnem tým, čo je najkrajšie. Najkrajšie je to, že je to zmysluplná služba. I keď je náročná, pretože v pastorálnych rozhovoroch sa otvárame, aby sme boli radcami v najrôznejších situáciách života rodín, je zmysluplná, pretože sme Božími poslami a neprinášame „svoje“ rady, ale odkazujeme na verného Pastiera, ktorý sa o nás stará.

Náročné je to, aby sme vedeli nielen niesť bremená jedni druhých (Galatským 6:2), ale aby sme to odovzdávali Pánu Bohu. Veď On nás nesie. (1.Petrov 5:7)

Vaša kniha je výber kázní z posledných rokov. Ako ste ich vyberali a usporiadali? Išli ste podľa liturgického roka, tém, udalostí, alebo podľa toho, čo sa Vám zdalo najživšie aj dnes?

Ako dôchodca som si začal čítať moje kázne a uvedomil som si, že mňa samého Božie Slovo nanovo povzbudilo a potešilo. Rozhodnutie vydať to knižne vznikalo postupne. Nevedel som, či by bol o to záujem. No, keďže viem, že je mnoho ľudí, ktorí pre rôzne zdravotné, či iné dôvody nemôžu pravidelne byť v chráme Božom, mohla by im kniha kázní byť užitočná. Pre Košičanov je to pre spomienku na spoločné prežité roky. Usporiadanie je podľa cirkevného roka, aby to bolo prehľadnejšie. Je to 127 kázní na nedele a sviatky počas cirkevného roka.

Je v knihe kázeň, ku ktorej máte osobitný vzťah?

Buď preto, že vznikla v zlomovom období, alebo preto, že z nej „cítiť“ Vašu cestu s Bohom.

Asi by som nevedel vybrať jednu kázeň, na ktorú by som upozornil. Pri spracovávaní textu pre knižné vydanie som zachoval obsah kázní, tak ako odzneli v čase, keď boli napísané. Reflektujú aj niektoré spoločensko-politické udalosti, resp. udalosti vo svete, ktoré sa nás dotýkali. Myslím, že všetky kázne vyjadrujú to, čím som žil a k čomu som svojich poslucháčov viedol. Sú to slová, ktoré som žil a otázky, na ktoré som hľadal odpovede. Kazateľ nie je niekto, kto má všetky odpovede, ale je jedným z poslucháčov, ktorý sa taktiež stavia pod vplyv Božieho Slova. Ako to, o čom čítame, máme žiť? Ako to mám žiť predovšetkým ja, keď iným kážem?

Čo by ste si priali, aby si čitateľ (a najmä mladší človek) z tejto knihy odniesol? Ak by zostala v čitateľovi jedna myšlienka alebo otázka, ktorá by to mala byť?

Prial by som si, aby sa ľudia dnešnej doby vedeli zastaviť. Zastaviť, tak naozaj! Zastaviť a nad prečítaným textom aj osobne popremýšľať. Vedieť sa pozrieť do svojej Biblie a vidieť ďalšie súvislosti textu. Žijeme v dobe, kedy na nič nie je čas. Naozaj na nič? Potom aj náš život môže byť na nič!

Zmena pracovného rytmu môže v živote priniesť nové výzvy, prípadne oprášiť staré sny. Máte pred sebou niečo z týchto kategórií?

Ako dôchodca mám oveľa viac času. A z toho sa teším. Keď si čítam a študujem Božie Slovo, tak nemám obmedzenie. Čítam a študujem, koľko chcem. Taktiež rád pracujem v záhradke a okolo domu. Budujem nové priateľstvá v novom cirkevnom zbore Obišovce, do ktorého patrí aj naša fília Drienovská Nová Ves. Ďakujem im za prijatie medzi seba.

Vo Vašom povolaní roky prehovárate k ľuďom – do ich myslí a sŕdc. Je niečo, čo by ste teraz chceli (od)kázať do kostolnej lavice sám sebe?

Božia milosť je naozaj nezaslúženým Božím darom. Je to milosť, ktorou sme draho vykúpení. Ďakujem Pánu Bohu, že mi otvoril duchovný zrak, aby som videl svoju hriešnosť a videl Božiu milosť. Je to nezaslúžená milosť.

Ďakujeme bratovi Linkeschovi za podnetný rozhovor a prajeme mu, aby aj cez jeho knihu sa mohli ešte mnohí ľudia navrátiť k Pánu Bohu tak, ako si to prial, keď ho Pán Boh povolal do služby. Povzbudzujeme vás, aby ste si ju aj sami prečítali a načerpali tak duchovnú silu a zastavili sa v tejto uponáhľanej dobe. Knihu je možné zakúpiť si na farskom úrade CZ ECAV Prešov (Svätoplukova 11) v čase úradných hodín.

Redakcia Patmosu

ZAMYSLENIE

Svojím životom osláviť Pána Ježiša

1. Slávnosť Svätodušná

A ja budem prosiť Otca, a dá vám iného Radcu, aby bol s vami až naveky - Ducha pravdy, ktorého svet nemôže prijať, pretože Ho nevidí, ani nepozná. Vy Ho poznáte, pretože pri vás ostáva a bude vo vás. Neopustím vás ako siroty, prídem k vám. Ešte máličko, a svet ma viac neuvidí, ale vy ma uvidíte; pretože ja žijem, aj vy budete žiť. V ten deň poznáte, že ja som vo svojom Otcovi, a vy ste vo mne, ako ja som vo vás. Kto má moje prikázania a zachováva ich, ten ma miluje, a kto mňa miluje, toho bude milovať aj môj Otec, aj ja ho budem milovať a vyjavím mu seba samého. Povedal Mu Judáš, nie ten Iškariotský: Ako je to, Pane, že sa chceš vyjaviť nám, a nie svetu? Ježiš mu odpovedal: Ak ma niekto miluje, bude zachovávať moje slovo, a môj Otec ho bude milovať a prídeme k nemu a budeme prebývať u neho. Kto ma nemiluje, nezachováva moje slová. A slovo, ktoré počujete, nie je moje, ale Otcovo, ktorý ma poslal. Toto som vám povedal, keď som bol s vami. Ale Radca, ten Duch Svätý, ktorého pošle Otec v mojom mene, Ten vás naučí všetkému a pripomenie vám všetko, čo som vám hovoril. Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam, nie ako svet dáva, vám ja dávam. Nech sa vám nermúti srdce a nestrachuje! (Ján 14:16-27)

Sviatky zoslania Svätého Ducha nám každý rok pripomínajú dôležitú udalosť, kedy na zhromaždených učeníkov v Jeruzaleme zostúpil Svätý Duch. Stalo sa to jedinečným unikátnym, priam viditeľným spôsobom. Miestnosť bola naplnená „akoby vetrom“, nad hlavami sa im objavili „akoby plamienky ohňa“ a hovorili „rôznymi jazykmi“ (Skutky 2:2-3).

Tento unikátny spôsob zoslania Svätého Ducha je preto unikátny, lebo veď aj dovtedy Duch Svätý, Duch Boží existoval a v Starej Zmluve o tom čítame. Už pri stvorení sveta je napísané že: „Na počiatku stvoril Boh nebo a zem. Zem však bola beztvárna a pustá; tma bola nad prahlbinou a Duch Boží sa vznášal nad vodami“ (1. Kniha Mojžišova 1:1-2). Na viacerých miestach Starej zmluvy je použité označenie Duch Hospodinov, resp. Duch Boží.

To novozmluvné je podľa 1.listu Korintským zapísané takto: „Či neviete, že ste chrám Boží a Duch Boží prebýva vo vás?“ (1. Korintským 3:16). Tak chápeme unikátnosť novozmluvného kresťanstva. Duch Boží, Duch Svätý je medzi nami a najmä v nás. Sme chrámom, naše srdcia sú príbytkom pre Ducha Božieho. A ak sa toto stane, život človeka sa zmení.

Odseky Evanjelia Jána zo 14. a 16. kapitoly hovoria o tom, ako o Duchu Svätom hovoril Pán Ježiš.

Duch Svätý je „osoba“. Tretia osoba Božej Trojice.

To, ako o Ňom hovorí Pán Ježiš, je pre nás určujúce. Pán Ježiš hovorí o Ňom: „On vás naučí, On vám pripomenie, On

ma oslávi, Ten Duch svätý, Ten vás naučí, keď príde On.“

Pán Ježiš nehovorí o nejakej sile, o nejakej energii, o nejakej duchovnej hmlovine. Ale o osobe!

Mať toto na pamäti je dôležité v tom, aký máš vzťah k Duchu Svätému. Či sa na Jeho prítomnosť spoliehaš, či Ho akceptuješ ako svojho Radcu, či sa Mu podriaďuješ ako Bohu prítomnému v tvojom srdci?

„On ma oslávi!“ Hovorí Pán Ježiš o Duchu Svätom. Úlohou Ducha Svätého je osláviť Ježiša Krista. Pán Ježiš vedel, že sa blížil Jeho viditeľný odchod z tejto reality naspäť k Otcovi. No zasľúbený Duch Svätý, On oslávi Ježiša na zemi. Učeníci naplnení Svätým Duchom boli svedkami o Ježišovi Kristovi „v Jeruzaleme, v Judsku, v Samárii a až do posledných končín zeme“ (Skutky 1:8). Každý, kto verí v Ježiša Krista, stáva sa chrámom Ducha Svätého. A tak každý z nás sme súčasťou šírenia evanjelia v tomto svete. Uvedomujeme si, že sme prijali Ducha Svätého na to, aby sme oslávili Pána Ježiša Krista?

V prečítaných veršom vidím, ako máme osláviť Pána Ježiša Krista. Budeme sa pridŕžať toho, aká je úloha Ducha Svätého, podľa Jeho mena.

„Radca, Tešiteľ.“ Sme stvorení ako bytosti, ktoré potrebujú radu. My sami potrebujeme, aby naším Radcom bol Duch Svätý. Avšak ak On je v nás, my sami sa tak stávame súčasťou Jeho diela. Otvorme svoje oči. A kedykoľvek vidíme vo svojej blízkosti človeka, ktorý je v núdzi, ktorý je bezradný, potrebuje pomoc, potrebuje potešenie, máme ho povzbudiť, potešiť, poradiť. Osláviš Pána Ježiša Krista kedykoľvek, keď prinášaš v Jeho mene pomoc, radu, potešenie.

Naopak, ak zatvárame svoje oči a tvárime sa, že nevidíme trpiacich a smútiacich, tým Pána Ježiša neoslavujeme.

„Duch pravdy.“ Duch Svätý, keďže je to osoba Božej Trojice, je to Duch Pravdy. Tak Ho označil vo svojich slovách Pán Ježiš Kristus. Pravda je súčasť Božej podstaty. Keď sa hovorí medzi ľuďmi o pravde, tak často počujeme tú Pilátovu otázku: „A čo je pravda?“ Niekedy sa aj povie: „Každý má svoju pravdu.“ Medzi ľuďmi môže dôjsť k rôznym názorom na pravdu. Vtedy hovoríme o „subjektívnej“ pravde. A z pohľadu každého jednotlivca môže byť pravda subjektívna. Ako riešenie vidíme, že hľadáme „objektívnu“ pravdu, aby sme sa dopátrali k pravde. Ale existuje aj „absolútna“ pravda a tou je Boh. Pán Ježiš o Duchu povedal, že je to Duch pravdy.

Chceme osláviť Pána Ježiša? Urobme vo svojich srdciach rozhodnutie, že pravda bude pre nás životnou normou. Že budeme čitateľní, pravdovravní. Napriek tomu, že žijeme vo svete, kde sa podvod a polopravdy stávajú súčasťou marketingu a prestíže. Ba práve preto, že žijeme v prevrátenom svete, prinášajme svojím životom pravdu. Tak oslávime svojím životom Pána Ježiša Krista.

„Zachovávať Božie prikázania.“ Ďalším znakom kresťana, ktorý miluje Pána Ježiša, je, že túži zachovávať Jeho prikázania. Duch Svätý je nám daný, aby nás naučil a pripomenul, vysvetlil Božie Slovo.

Osláviš Pána Ježiša tým, že poznané Božie Slovo budeš zachovávať. Žiť podľa poznanej Božej vôle. Poslušnosť Božiemu Slovu sa nedá nahradiť ničím iným. Aj pri spievaní piesní skutočná oslava a chvála Bohu pramení nie z úst, ale zo srdca a to vtedy, ak je súlad medzi slovami a naším životom.

„Pokoj.“ Pán Ježiš povedal, že nám zanecháva svoj pokoj. Doba, v ktorej žijeme, má mnoho negatívnych prívlastkov. Jedným z nich je, že je to nepokojná doba. Nepokoj je v rodinách, nepokoj je v diskusiách na sociálnych sieťach, nepokoj je na pracoviskách, nepokoj je v medziľudských vzťahoch. Sme svedkami vojnového konfliktu, ktorý nás ohrozuje. Do ľudských sŕdc vstúpil nepokoj tohto sveta.

Osláviš Pána Ježiša tým, že vo svojom okolí v medziľudských vzťahoch budeš šíriteľom pokoja. Ako sa to môže diať? Len tak, že budeš čerpať do svojho srdca pokoj, ktorý dáva Pán Ježiš Kristus. On povedal: „Svoj pokoj vám dávam, nie ako svet dáva“ (Ján 14:27). Možno práve v situáciách tvojich konfliktov, ktoré by si za iných okolností chcel za každú cenu vyhrať a v konflikte protivníka poraziť, spomeň si na Pána Ježiša Krista. Bol tichý ako baránok, ktorého strihajú. Keď Mu zlorečili, nezlorečil.

Prinášať pokoj do tohto sveta nie je slabosť, ale sila a moc. Osláviš Pána Ježiša, keď budeš šíriteľom pokoja v tomto svete. A začni vo svojom najbližšom okolí.

„Nestrachujte sa.“ Nech sa vám nermúti srdce a nestrachuje. Zármutok a strach sú veličiny, ktoré dokážu človeka priam paralyzovať, ochromiť, znemožniť mu život. Príčin pre zármutok a strach je veľa. Asi najviac to pociťujeme pri smrti našich blízkych. Každý to už zažil, každý tým prechádzal. Cítime svoju malosť a slabosť. Poznávame svoju bezmocnosť čokoľvek na tom zmeniť.

Kresťan naplnený Duchom Svätým aj v tých najťažších situáciách vie, že nie je sám. Pripomeňme si vtedy, že v našom vnútri, veľmi osobne a blízko prebýva Duch Svätý. On je naším Tešiteľom a my sa zároveň môžeme stávať potešením pre iného človeka.

Oslávime Pána Ježiša, kedykoľvek potešujeme smutných. Je napísané: „Plačte s plačúcimi“ (Rímskym 12:15). My nevieme zmeniť situáciu, ktorá sa stala, nevieme odstrániť príčinu zármutku, ale môžeme plakať s plačúcimi. Oslávime Pána Ježiša, keď aj do temnoty zármutku prinášame Ježiša. Uvedomme si, že práve Pán Ježiš dokázal, že smrť nemá posledné slovo! Smrť nie je posledná inštancia, je ňou vzkriesenie! Oslávime Pána Ježiša tým, že hovoríme o Jeho víťazstve nad smrťou.

Naplnení Duchom Svätým oslávme Pána Ježiša Krista. Osláviš Pána Ježiša Krista, kedykoľvek prinášaš v Jeho mene pomoc, radu, potešenie. Chceme osláviť Pána Ježiša? Urobme vo svojich srdciach rozhodnutie, že pravda bude pre nás životnou normou. Osláviš Pána Ježiša tým, že poznané Božie Slovo budeš zachovávať. Osláviš Pána Ježiša tým, že vo svojom okolí v medziľudských vzťahoch budeš šíriteľom pokoja. Oslávime Pána Ježiša, kedykoľvek potešujeme smutných. Tým, že hovoríme o Ježišovom víťazstve nad smrťou. Amen.

Samuel Linkesch

RELEVANT N. O.

Zmeny v nás

Keď sa povie zmena, väčšina z nás si predstaví niečo jasné a uchopiteľné. Vymeniť pneumatiku. Premaľovať obývačku. Naučiť sa nový program v počítači. Sú to veci, ktoré sa dajú zvládnuť – buď sami, alebo s niekým, kto vie ako na to. Vieme, čo je problém. Vieme, čo treba urobiť. Stačí to len urobiť.

Lenže potom sú zmeny, ktoré sa správajú celkom inak. Sú to tie, ktoré si dávame na Nový rok – a o rok ich tam máme znova. Začať lepšie komunikovať v manželstve. Prestať reagovať podráždene na vlastné deti. Viac dôverovať Bohu. Byť trpezlivejší. Menej kontrolovať. Tieto zmeny nezvládneme vymeniť ako pneumatiku, hoci sa o to opakovane pokúšame – a opakovane zistíme, že to takto nefunguje.

Na decembrovom plánovaní vo Veľkom Slavkove, o ktorom sme písali v minulom čísle, sme sa ako tím dotkli práve tohto rozdielu. V odbornej literatúre sa hovorí o technických a adaptívnych zmenách. Technické zmeny vyriešime tým, že použijeme to, čo už vieme. Adaptívne zmeny vyžadujú, aby sme sa stali iným človekom – nielen niečo urobili, ale niečo sa o sebe naučili a niečo v sebe zmenili. Preto sú také ťažké. Preto sa nám rovnaký novoročný záväzok vracia tretí, štvrtý, piaty rok po sebe.

Pre nás v Relevante bol tento rozdiel veľmi konkrétny. Za nami je rok, počas ktorého sa zdvojnásobil počet ľudí, ktorým slúžime. A pred nami otázka, ktorú nemôžeme vyriešiť tým, že zavedieme nový systém alebo kúpime lepší softvér. Otázka znie: akým tímom sa potrebujeme stať, aby sme to, čo robíme, robili udržateľne a s láskou – nielen efektívne?

Pomenovali sme si pri tom štyri konkrétne veci. Chceme sa naučiť dávať hranice – nie ako múry, ale ako základ, ktorý dáva vzťahu pevnú pôdu pod nohami. Chceme menej radiť a viac načúvať – aj keď je rýchlejšie poradiť. Chceme láskavejšiu a povzbudzujúcu komunikáciu – aj keď nás stres tlačí k stručnosti, ktorá vie zraniť. A chceme viac oceňovať ako kritizovať – aj keď je kritika pre nás zaužívanejší jazyk. Nič z toho sa nedá vyriešiť rozhodnutím urobeným v utorok ráno. Pavol píše Rimanom: „Nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením mysle, aby ste vedeli rozpoznať, čo je vôľa Božia, totiž, čo je dobré, milé a dokonalé." (Rim 12,2). Ide o premenu podstaty, nie kozmetickú úpravu, ktorá sa deje vždy v procese, nikdy nie hneď.

A toto je možno tá najdôležitejšia časť celého článku. Pretože presne tú istú adaptívnu zmenu, akú žiadame od seba, žiadame aj od našich klientiek v Hniezde. Naša práca s mladými ženami, ktoré opúšťajú inštitucionálnu starostlivosť, totiž nie je technická pomoc – nie je to len o tom, že im zabezpečíme strechu nad hlavou, sociálne dávky a kontakt na úrad práce. To by bolo ľahké. Skutočná práca s nimi spočíva v tom, že ich pozývame k posunu v zmýšľaní, ktorý je pre nich obrovský: z presvedčenia, že za môj život sú zodpovední iní, k tomu, že za svoj život som zodpovedná ja sama. Toto je celoživotná premena, ktorá si vyžaduje obrovské úsilie, opakované zlyhania, návraty, nové štarty. A keď my v tíme zápasíme s tým, aby sme menej radili a viac načúvali, získavame autentickú pokoru voči tomu, čo žiadame od nich. Vieme z prvej ruky, aké je to ťažké.

Práve preto sme vďační aj za priestory, ktoré nám Pán Boh dal. Kaviareň Café Relevant sme otvorili 11. mája s novou ponukou – koláčiky, nápoje, palacinky, hotdogy – ale predovšetkým s tým, čím chceme byť už od začiatku: miestom, kde sa dá vystúpiť z anonymity. Klubovňa Puzzle žije bohatým programom diskusných večerov, kde sa s mladými ľuďmi rozprávame o identite, hľadaní partnera, voľbe vysokej školy, samote a mnoho ďalšom. A nedávno sme zrekonštruovali priestor v zborovom dome Patmos na 2. poschodí s kuchynkou, ktorý odľahčí Klubovňu a otvorí možnosti pre ďalšie aktivity. Sú to v skutočnosti tri tréningové ihriská tej istej zmeny – tri miesta, kde sa učíme byť pozornejší, viac načúvať než hovoriť, viac oceňovať než hodnotiť.

A tu sa obraciame priamo na Vás, milí čitatelia Patmo-

su. Kaviareň Café Relevant je otvorená pre každého – príďte si vychutnať dobrú kávu, posedieť s priateľmi alebo si len v pokoji oddýchnuť. Diskusné večery v Klubovni Puzzle sú určené predovšetkým mladým ľuďom z generácie Z – mládeži, ktorá hľadá priestor na otvorený rozhovor o témach, čo ich naozaj zaujímajú. Ak Vás niektoré z týchto pozvaní osloví, budeme radi. A ak nie osobne, možno poznáte mladého človeka, ktorému by diskusné večery padli vhod, alebo niekoho, komu by sa zišla príjemná chvíľa v bezpečnom prostredí. Odovzdajte naše pozvanie ďalej. A k tomu všetkému máme ešte jednu prosbu, ktorá je pre nás ešte dôležitejšia: modlite sa za nás.

Modlite sa za mladú generáciu, ktorá k nám prichádza – aby cez kávu, koláč a rozhovor našla cestu k niečomu hlbšiemu. Modlite sa za naše klientky v Hniezde, aby v sebe našli silu a vytrvalosť na posun k zodpovednosti za vlastný život. A modlite sa za nás v tíme – aby sme tú adaptívnu zmenu, o ktorej píšeme, naozaj žili, nielen plánovali.

A tu je ešte jedna celkom konkrétna prosba. V dňoch 2. – 5. júna 2026 sa vo Vavrišove uskutoční pobytový tábor pre mladých dospelých po odchode z ústavnej starostlivosti. Jeho názov je „Bezpečný prístav". Vychádzame z obrazu lode, ktorá je stavaná na more – ale potrebuje miesto na opravu, doplnenie zásob, oddych. Mnohí z týchto mladých ľudí žijú v takmer chronickom strese a naučili sa naň reagovať spôsobmi, ktoré ich krátkodobo upokoja, ale dlhodobo prehlbujú stratu. Naším cieľom nie je „prednáška o stabilizácii". Cieľom je, aby si počas tých troch dní zažili, aké to je byť v pokoji – aby zistili, že sa dá fungovať aj inak. A aby si z toho zobrali jednu vetu, ku ktorej sa môžu vrátiť, keď sa búrka znova spustí:

zastav sa - skôr, ako urobíš niečo, čo Ti môže uškodiť
zastav sa - skôr, ako urobíš niečo, čo budeš ľutovať
zastav sa - skôr, ako urobíš niečo proti sebe

Prosíme Vás, modlite sa za tento tábor. Za účastníkov, ktorých mená síce nepoznáte, ale Pán Boh áno – aby na ten tábor prišli, otvorili sa, zažili bezpečie, ktoré pre mnohých nie je samozrejmosťou. Modlite sa za nás, ktorí ho budeme viesť – za citlivosť, trpezlivosť, za to, aby sme boli tými ľuďmi, s ktorými sa dá zažiť dôvera. A modlite sa za to, aby mladí ľudia spoznali, že najhlbším bezpečným prístavom je Kristus – nie ako pojem, ale ako osoba, ktorá ich v búrke prijíma.

Modlitba nie je k tejto práci pridaná. Je jej základ. Bez nej z toho, čo robíme, ostáva len dobre vyzerajúca aktivita – kaviareň ako kaviareň, diskusia ako diskusia, tábor ako jeden z mnohých táborov. S ňou sa môže stať to, čo nedokáže žiadny projektový plán: že sa v živote mladej ženy alebo mladého človeka niečo otvorí do hĺbky, ktorá pretrvá. „Lebo Boh pôsobí vo vás, aby ste aj chceli, aj činili nad svoju dobrú vôľu." (Fil 2,13)

Ďakujeme Vám, že ste s nami v tomto roku zmien. Vaše modlitby nesú túto prácu viac, než si dokážete predstaviť.

Tím Relevant

ŽIVOT ZBORU

Garden Party

Prípravy na Garden Party sa rozbehli už o tretej poobede, keďže sme očakávali vysokú účasť. Tú nám Pán Boh požehnal a už pred začiatkom sme vo veľkej zborovej miestnosti museli dopĺňať stoličky, aby sme sa všetci zmestili. Po krátkom privítaní a úvodnej aktivite nám v krátkosti Jakub Poloha porozprával o tom, aké je to dobrodružstvo žiť podľa Božieho plánu, kde sa nespoliehame sami na seba, ale na to, že sa náš Nebeský Otec o všetko postará. Dávid Namešpetra nám to potom priblížil svojím vlastným príbehom z konfirmácie a dorastového tábora. Na záver programu sme za toto všetko chválili nášho Boha piesňami. Po programe už neostalo nič iné, len si vychutnať grilované dobroty v spoločnosti priateľov. Aj keď sa každý piatok negriluje, takýto čas spolu túžime mať pravidelne, aby sme poznávali nášho Boha každým dňom viac a upevňovali spoločenstvo medzi sebou. Tešíme sa na všetkých dorastencov v konfirmačnom veku na piatkových stretnutiach o 15:30 v klubovni Puzzle a mládežníkov o 17:00 na fare.

Dávid Namešpetra

PAMIATKA POSVÄTENIA CHRÁMU

Chrám, ktorý potrebuje obnovu

V tomto roku náš chrám svätej Trojice v Prešove oslávil 379 rokov. O rok si pripomenieme 380 rokov od jeho posvätenia. Základný kameň bol položený v roku 1642 a chrám bol posvätený 16. júna 1647. Takmer štyri storočia stojí v centre mesta ako tichý svedok modlitieb, radosti, zápasov, smútku aj nádeje.

Za tie roky sa pod jeho klenbami vystriedali tisíce ľudských príbehov. Boli tu krsty, konfirmácie, sobáše, aj pohrebné rozlúčky. Ľudia sem prichádzali pre slovo nádeje, pre pokoj, pre silu niesť to, čo život priniesol. Chrám sa stal miestom, kde človek nebol sám – kde sa veriaci stretávali, modlili, niesli jeden druhého a učili sa žiť vo viere spolu. Miestom, kde sa človek mohol oprieť o Pána Boha a spoločenstvo, keď nevládal, a kde zas inokedy sám niesol druhých. Lebo viera sa nežije osamotene. Potrebuje blízkosť, rozhovor, spoločnú modlitbu, spoločný spev aj spoločné mlčanie.

Práve to je jedna z veľkých výziev dneška. V čase, keď sa človek ľahko uzavrie do vlastného sveta, keď je jednoduché zostať doma a všetko sledovať iba z odstupu, či v online priestore, nám chrám pripomína niečo podstatné: kresťanská viera sa žije v spoločenstve. Nikto neunesie život sám. Každý z nás potrebuje miesto, kde môže patriť, byť povzbudený, vypočutý a niesť spolu s druhými bremená života. Chrám ako miesto spoločenstva s Pánom Bohom a s ľuďmi stojí preto, že sa vždy našli ľudia, ktorým na ňom záležalo.

Keď v roku 1788 poškodil mesto veľký požiar a chrám prišiel o strechu i vežu, nezostal ruinou. Naši predkovia ho obnovili. A potom ho obnovili ešte mnohokrát. Nie preto, že mali nadbytok prostriedkov. Urobili to ale preto, lebo vedeli, že chrám nemožno nechať schátrať. Vedeli, že ak má byť chrám miestom života aj pre ďalšie generácie, musia niesť svoj diel zodpovednosti.

Pred podobnou otázkou stojíme aj dnes. Náš chrám potrebuje obnovu. To vieme a vidíme. Vlhkosť v múroch, prepadávajúca sa podlaha, popraskané omietky, nepostačujúce vykurovanie, zastaraná elektroinštalácia, nevyhovujúce okná, ale aj nevyhnutná obnova maľby a mnoho iného. Podnikáme potrebné a postupné kroky, aby sme obnovu mohli spustiť. Krajský pamiatkový ústav vyjadril súhlas a podporu nášmu zámeru. Zistili sme však, že len projektová dokumentácia bude stáť viac ako 100 000 eur. Samotná rekonštrukcia sa môže vyšplhať k veľkej sume. Podali sme preto žiadosť do programu Obnovme si svoj dom a zvažujeme aj ďalšie možnosti podpory z fondov a grantových schém. Bolo by nerozumné nevyužiť ich. Ale rovnako nerozumné by bolo spoliehať sa iba na ne. Každý, kto niekedy žiadal o dotácie, vie, že výsledok nie je samozrejmosť. Fondy môžu pomôcť, no nemôžu nahradiť naše vlastné rozhodnutie, že nám na našom chráme záleží.

Na výročnom konvente v roku 2025 zaznela jednoduchá výzva: pri príležitosti blížiaceho sa 380. výročia chrámu obetovať 380 eur na jednu rodinu, či jednotlivca. Zároveň zaznela otázka, či nájdeme aspoň 380 rodín, či jednotlivcov, ktorí takýto milodar prinesú. Je potešiteľné, že niektorí túto výzvu prijali a svoj dar už priniesli. Ďakujeme za to. Iní prispeli menšími sumami – podľa svojich možností. Aj za to patrí úprimná vďaka. Nejde totiž o súťaž vo výške daru. Nie každý môže obetovať 380 eur. Ale každý sa môže pýtať: čo môžem urobiť ja? Možno pravidelným menším darom. Možno tým, že sa budem zaujímať, povzbudzovať, niesť túto vec v modlitbách a hovoriť o nej ďalej. Najväčším nebezpečenstvom nebýva nedostatok peňazí. Oveľa častejšie je ním presvedčenie, že to vyrieši za nás niekto iný.

Ide teda o vzťah. O náš vzťah k Pánu Bohu aj k chrámu. A najmä ide o spoločenstvo. Lebo chrám nechceme obnoviť iba preto, aby sme zachránili krásnu historickú budovu. Chceme ho obnoviť preto, aby zostal miestom stretnutia – pri Božom slove, pri sviatostiach, pri modlitbách, pri zápasoch života, pri radosti aj smútku. Miestom, kde sa ľudia poznajú po mene, kde nesú starosti jeden druhého a kde môže človek zakúsiť, že viera nie je súkromná vec, ale spoločná cesta s Pánom Ježišom Kristom.

Náš chrám svätej Trojice tu stojí už 379 rokov. Nie preto, že naši predkovia boli bohatí a o fondoch a grantoch mohli iba snívať. Je to tak preto, že v každej generácii sa našli ľudia, ktorí povedali: toto je naše miesto. Záleží nám na ňom. Nechceme ho len zdediť – chceme ho aj odovzdať. O rok budeme sláviť 380 rokov od jeho posvätenia. Bolo by krásne, keby to nebolo len pripomenutie minulosti, ale aj svedectvo prítomnosti: že aj nám záleží na tom, čo sme dostali. A že sme boli ochotní niesť svoj diel zodpovednosti, aby náš chrám zostal miestom viery, modlitby a živého spoločenstva aj pre tých, ktorí prídu po nás.

Martin Chalupka

OSLÁVENCI

1. a 2. štvrťrok 2026

50 | BANDUROVÁ Eva, DOBROWOLSKI Štefan, GDOVIN Rastislav, HARČÁR Milan, KANCÍROVÁ Soňa, KANCÍROVÁ Slávka, KOŽLEJ Emil, LELKOVÁ Jana, Ing., LIPOVSKÁ Mariana, MACEJ Daniel, MATYSOVÁ Martina Bc., MOLITORISOVÁ Janka, NOVÁK Martin, OLEJÁR Ladislav, ONDUSKO Slavomír, PAVÚK Ján, Ing., PHILIPPI Ivana, PRIBULOVÁ Marcela, SABOLOVÁ Monika, SARAKA Ján, SLOVINKOVÁ Žaneta, STRAKAYOVÁ Jana Ing., ŠARAFÍN Erik, ŠEBEJ Ľubomír, ŠIMKO Rastislav, ŠTEFAŇÁKOVÁ Ivana, TOMČÍKOVÁ Denisa Mgr., VALKÁROVÁ Gabriela, VAŇO Rastislav, VELEBÍROVÁ Slávka, WIELEK Norbert

60 | BENKO Milan, ČIERNOHORSKÁ Alena, ČOPÁK Stanislav, ČOPÁK Miroslav, GÁLL Martin, Ing., HADBAVNÝ Peter, HADBAVNÝ Milan, HANOBIKOVÁ Jana, HRIVŇÁKOVÁ Iveta, HUK Miloslav, KAŇUCHOVÁ Tatiana, KARNIŠ Peter, KARNIŠOVÁ Kvetoslava, Ing., KMEC František Ing., KOBYĽANOVÁ Irena, KUROPČÁK Anton, OLEJÁR Ľuboš, Ing., OLEJÁR Jaroslav, PARTILLOVÁ Božena, ŠŤASTNÝ Richard, Ing., VANCOVÁ Oľga, VARGA Miroslav, ŽAKOVÁ Miroslava

65 | BIDOVSKÁ Viera, ČIŽMÁR Ľubomír, DREVEŇÁKOVÁ Janka, DUDÁŠOVÁ Svetlana, GALDUN Pavol, GALLOVÁ Oľga, KONČÁROVÁ Emília, KUŠNÍROVÁ Darina, LORINC Miroslav, MARKO Ľubor, MOLNÁROVÁ Viera, OLEJÁR Dušan, OLEJÁROVÁ Viera, SABOL Pavel, SKRIPOVÁ Anna, SÝKORA Miloš, ŠIMKOVÁ Jelena, ŠIMOČKO Ján

70 | BARTEKOVÁ Eva, FILIPOVÁ Anna, HANUDEĽOVÁ Emília, HARČÁR Jozef, HYCOVÁ Mária, CHOVANOVÁ Kvetoslava, IVANKO Vladimír, JUHASOVÁ Gabriela, KAČMÁR Dušan, KURIMSKÁ Marta, KUROPČÁKOVÁ Marta, LIPOVSKÁ Rut, MIŽIŠIN Jozef, MLEJOVÁ Zlatica, NĚMEČKOVÁ Daniela, OLEJÁR Ladislav, OTČENÁŠOVÁ Ružena, Mgr., PAĽA Milan, PALENČÁROVÁ Anna, PAĽOVÁ Mária, PRUCHNERIČOVÁ Viera, SABOL Ján, STEINEROVÁ Alžbeta, ŠOLTÝS Milan, VESELOVSKÁ Jarmila PhDr.

75 | BORTEL Karel, BUJNOVSKÁ Darina, DEMKOVÁ Helena, FECKOVÁ Ema, FERENC Ján, FERENCOVÁ Oľga, GAJDOŠOVÁ Marta, GDOVINOVÁ Júlia, KAČMÁROVÁ Božena, KATUŠČÁK Vladimír, KUROPČÁK František, KUROPČÁKOVÁ Eleonóra, KYSACKÁ Helena, LEJKOVÁ Darina, MAŠČUCHOVÁ Anna, OLEJÁROVÁ Mária, OLEJÁROVÁ Irena, PETIOVÁ Marta, POLOHA Štefan, RIŠKOVÁ Valéria, SEMKO Vladimír, SCHVARC Vladimír, STRAKOVÁ Emília, STRAKOVÁ Božena, STRAPKOVÁ Jaroslava, Mgr, ŠEBEJOVÁ Ľudmila, TOMČÍK Dušan

80 | BEŇKOVÁ Oľga, BULNA Juraj, DUDAŠ Jozef, DZIAKOVÁ Ľudmila, GAJDOŠOVÁ Božena, GREGA Dušan, LUCHS Eduard, MATLOVIČOVÁ Tatiana, PhDr. MICHALÍKVÁ Elena, ONDEROVÁ Božena, PRAVDOVÁ Anna, SABOL Milan, SEPEŠIOVÁ Helena, ŠIMOČKOVÁ Alžbeta, ŠKRIPKO Štefan

85 | BULNOVÁ Marta, KOČERHOVÁ Helena, KRIŠTÚFKOVÁ Anna, MACEJOVÁ Božena, PRIŠČÁK Ján

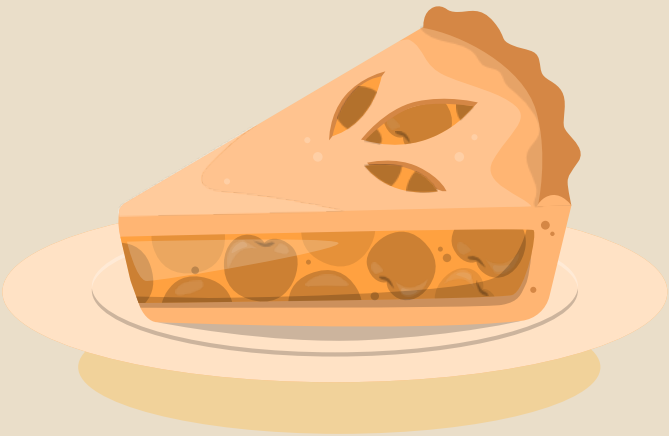
90 a viac | ANDRAŠKOVA Oľga, BARANOVÁ Alžbeta, BENDÍKOVÁ Margita, CIMERMANOVÁ Zuzana, CINOVÁ Anna, FERENCOVÁ Helena, GAJDOŠOVÁ Anna, HURNÁ Anna, JURČÍKOVÁ Emília, KUROPČÁKOVÁ Helena, MACEJOVÁ Anna, MIDRIAKOVÁ Helena, SEDLÁKOVÁ Anna

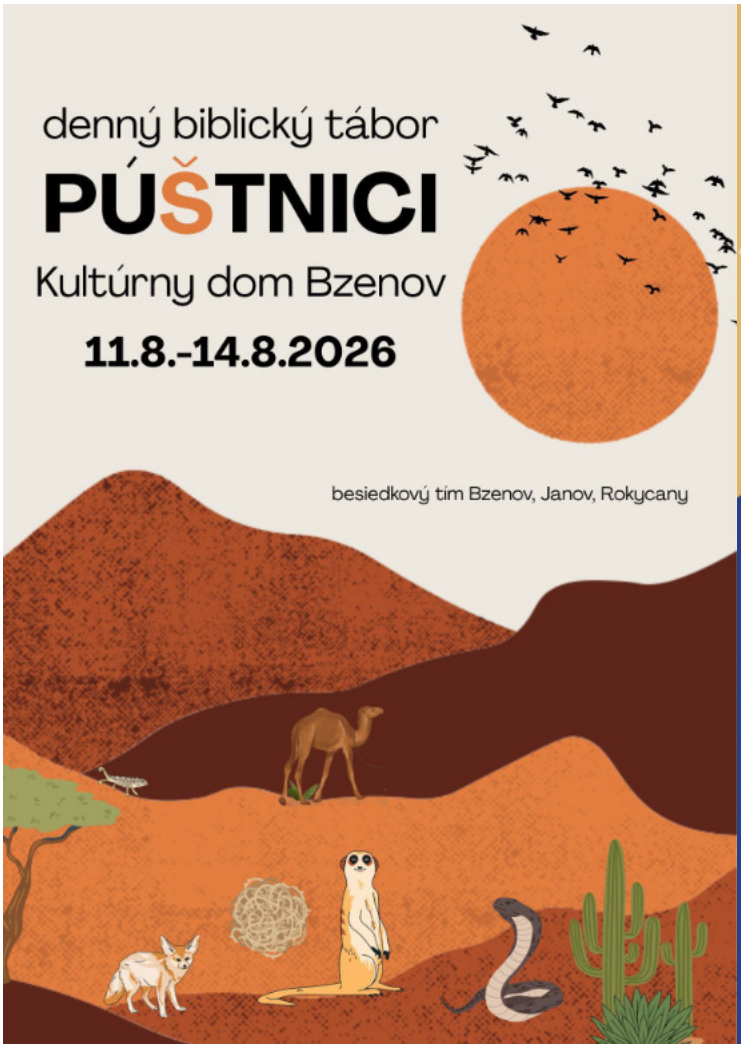
50. výročie sobáša | FATĽA Pavol a FATĽOVÁ Irena, GAĽA Ján a GAĽOVÁ Mária, KOKINČÁK Marián a KOKINČÁKOVÁ Danka, KOLLÁR Miloš a KOLLÁROVÁ Eva, KUNDRAT Peter a KUNDRATOVÁ Dagmar, PIŠTEJ Milan a PIŠTEJOVÁ Ľubomíra, STEINER Peter a STEINEROVÁ Alžbeta

55. výročie sobáša | KRAJŇÁK Ondrej a KRAJŇÁKOVÁ Monika, MAŠČUCH Andrej a MAŠČUCHOVÁ Anna, MAVREV Ján a MAVREVOVÁ Irena, OLEJÁR Milan a OLEJÁROVÁ Helena, PRIŠČÁK František a PRIŠČÁKOVÁ Mária, WIELEK Rudolf a WIELEKOVÁ Valéria

60. výročie sobáša | JADUŠ Milan a JADUŠOVÁ Regina, KRIŽ Imrich a KRIŽOVÁ Božena, PRIŠČÁK Andrej a PRIŠČÁKOVÁ Dorota

65. výročie sobáša | KRIŠTÚFEK František a KRIŠTÚFKOVÁ Anna

Kronika | *december 2025 – apríl 2026*

Krstení
Jonáš Kendický – 13. december
Mikuláš Kendický – 13. december
Teodor Onofrej – 24. január
Žaneta Hejmejová – 25. január
Tiana Kožušková – 7. február
Maxim Kacej – 8. február
Jana Kalejová – 14. február
Adam Chmeľovský – 21. február
Jozef Olejár – 7. marec
Sára Olejárová – 7. marec
Patrik Havrila – 14. marec
Lenka Martina Marchevská – 7. apríla
Marína Mariňáková – 18. apríla
Nikolas Čurlík – 25. apríla
Rafael Sagastume – 25. apríla

Sobáše
Ľuboš Baláž a Jana Partilová – 25. apríl

Požehnanie manželstva
Patrik Havrila a Tamara r. Tomášová – 14. marec

Zosnulí
Mária Žemberyová r. Krištanová, 80 r. – 22. december
Mária Šebeňová r. Bartová, 96 r. – 27. december
Marta Gallová r. Šalamonová, 80 r. – 27. december
Pavol Minarič, 78 r. – 31. december
Peter Kmec, 61 r. – 3. január
Juraj Socha, 92 r. – 25. január
Jozef Kuropčák, 89 r. – 31. január
Matej Gall, 84 r. – 10. február
Milina Jakubčinová r. Lipovská, 97 r. – 23. február
Kamila Urmaničová r. Hrabčáková, 53 r. – 11. marec
Jozef Klimko, 76 r. – 19. marec
Margita Lipovská r. Harčárová, 89 r. – 19. marca
Mária Kušnírová r. Sabolová, 82 r. – 22. marca
Valéria Kožlejová r. Vidovičová, 82 r. – 2. apríla
Milan Nemec, 72 r. – 9. apríla
Terézia Straková r. Demková, 96 r. – 16. apríla
Nataša Hudáková r. Vaľová, 70 r. – 19. apríla
Miroslav Huľvej, 83 r. – 23. apríla